

# GÖDSELSPRIDNING INOM ÅLANDS VATTEN AB:S VATTENSKYDDSSOMRÅDE

Västra Finlands Vattendomstol har fastställt skyddsområden för Dalkarby träsk, Markusbölefjärden och Långsjön. Området finns utmärkt på kartan nedan. Särskilda regler gäller inom skyddsområdena. Detta informationsmaterial tar endast upp de regler som gäller för gödselspridning inom området. Föreskrifterna finns i sin fullständiga form på Ålands vattens hemsida. Det är också viktigt att uppmärksamma markägare inom området ska samråda med Ålands vatten vid t.ex. dikesrensningar och dylikt. I övrigt finns föreskrifter som riktar sig mot olika verksamheter som t.ex. avlopp, fabriker, lager för oljor och vägar, mm.



Figur 1. Nuvarande vattenskyddsområden.

<sup>1</sup> Västra Finlands Vattendomstols utslag nr 32/1988/3

## Följande saker gäller särskilt inom vattenskyddsområdena avseende gödsel:

- Sväm gödsel ska omedelbart nedmyllas vid spridning på åkermark. Detta avser huvudsakligen bar mark inom hela avrinningsområdet/-områdena.

### **Förtydligande av föreskrift b:**

Ålands landskapsregering har beslutat att förtydliga föreskrift b, pga teknikutveckling inom det moderna jordbruket. Marknära spridning av flygödsel eller urin i växande gröda på våren ger bäst effekt. Marknära spridning i växande gröda är tillåtet under förutsättning att hanteringen inte medför ökad risk för försämring av vattenkvalitén. När jordbrukaren sprider flytgödsel i växande gröda, ska någon av följande metoder användas:

- bandspridningsteknik eller annan liknande teknik som innebär att gödseln direkt placeras på marken under växttäcket
  - myllningsaggregat eller annan liknande teknik som innebär att gödseln placeras direkt i marken
- Spridning av både stallgödsel och sväm gödsel inom 100 m från stranden (se kartbilagor) ska omedelbart<sup>2</sup> nedmyllas. Undantag från detta är spridning av konstgödsel på åkrar med höstsådd, gräsvall, grönsaks- och bärväxter samt fruktträd mellan 20 april till 1 september.
  - Inom de på kartorna utmärkta 3 m skyddszonerna runt dikena är det förbjudet att använda bekämpningsmedel samt att bearbeta och gödsla marken.

## I övrigt gäller alla allmänna regler som även gäller utanför skyddsområdena

T.ex. Nitratbeslutet: <http://www.regeringen.ax/.composer/upload//socialomiljo/2000-79.pdf>

De regler som finns gällande växtskyddsmedel med rätt sorts växtskyddsmedel och stadgade skyddsavstånd. Se Tukes hemsida och denna folder:

<http://www.tukes.fi/Tiedostot/Kemikaalituotteet/kasvinsuojeluaineet/kuvat/bilder%20som%20f%c3%b6rtydligar%20skyddsavst%c3%a5nden.pdf>

### ANSVARSFÖRDELNING

**Ålands vatten Ab.** Enligt domstolsbeslutet ska Ålands vatten informera markägare om skyddsområdena, de har rätt att på egen bekostnad täta bland annat dikesbottnar samt märka ut skyddsområdets gränser i terrängen. De har även rätt att på egen bekostnad ansluta fastigheter till allmänt avloppsnät. Utöver detta har de rätt att utföra undersökningar för att utreda möjliga föroreningskällor. Gällande skyddsområden runt de utmärkta dikena ska eventuella åtgärder utföras i samråd med Ålands vatten.

<sup>2</sup> Med omedelbart avses inom 4 timmar (nitratbeslutets rekommendation i bilaga 3), eller så kan nedmyllningsaggregat användas.

**Ålands landskapsregering.** Enligt vattenskyddsområdets regler kan Ålands landskapsregering ge närmare direktiv om t.ex. användning och upplagring av svämgödsel, konstgödsel, växtskyddsmedel inom vattenskyddsområdet.

Enligt vattenlagen (5 kap. 3 §) fastställer landskapsregeringen ett vattenskyddsområde samt kan ge tillstånd till vissa åtgärder eller verksamheter inom vattenskyddsområdet.

**Miljöbyrån.** Landskapsregeringens miljöbyrå har ett övergripande ansvar för frågor som avser miljön (vatten och avlopp mm) och kan bidra med råd och hjälp i olika frågor kopplat till aktuell lagstiftning.

**Jordbruksbyrån.** Landskapsregeringens jordbruksbyrå utför tillsyn gällande växtskyddsmedel och övrigt regelverk inom jordbruk.

**Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.** ÅMHM arbetar med tillsyn och prövning av verksamheter inom miljö och hälsa, bland annat nitratbeslutet och större avloppsanläggningar.

**Kommunerna.** Kommunerna ansvarar för mindre avloppsanläggningar, motsvarande högst 25 pe.

**Brand- och räddningsmyndigheterna.** De ansvarar för tillsyn och besiktning av oljecisterner och kemikalieanläggningar.

#### **Anmälan om olyckshändelse**

Olyckshändelser, spill eller läckage, som utgör risk för vattenförorening, ska omedelbart anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom om tillbudet.

Anmälan ska göras till Allmänt larmnummer tel: 112, till Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet tel: 528 600, vattentäktens huvudman Ålands vatten tel: 32 860, Ålands landskapsregering tel: 25 000, Alarmcentralen tel: 19 000, Polisen tel: 527 100

**Överträdelser.** Överträdelser kan polisanmälas av vem som helst.

## LÄNKAR

Information om växtskyddsmedel finns på Tukes hemsida:

<http://www.tukes.fi/Tiedostot/Kemikaalituotteet/kasvinsuojeluaineet/kuvat/bilder%20som%20f%c3%b6rtydligar%20skyddsavst%c3%a5nden.pdf>

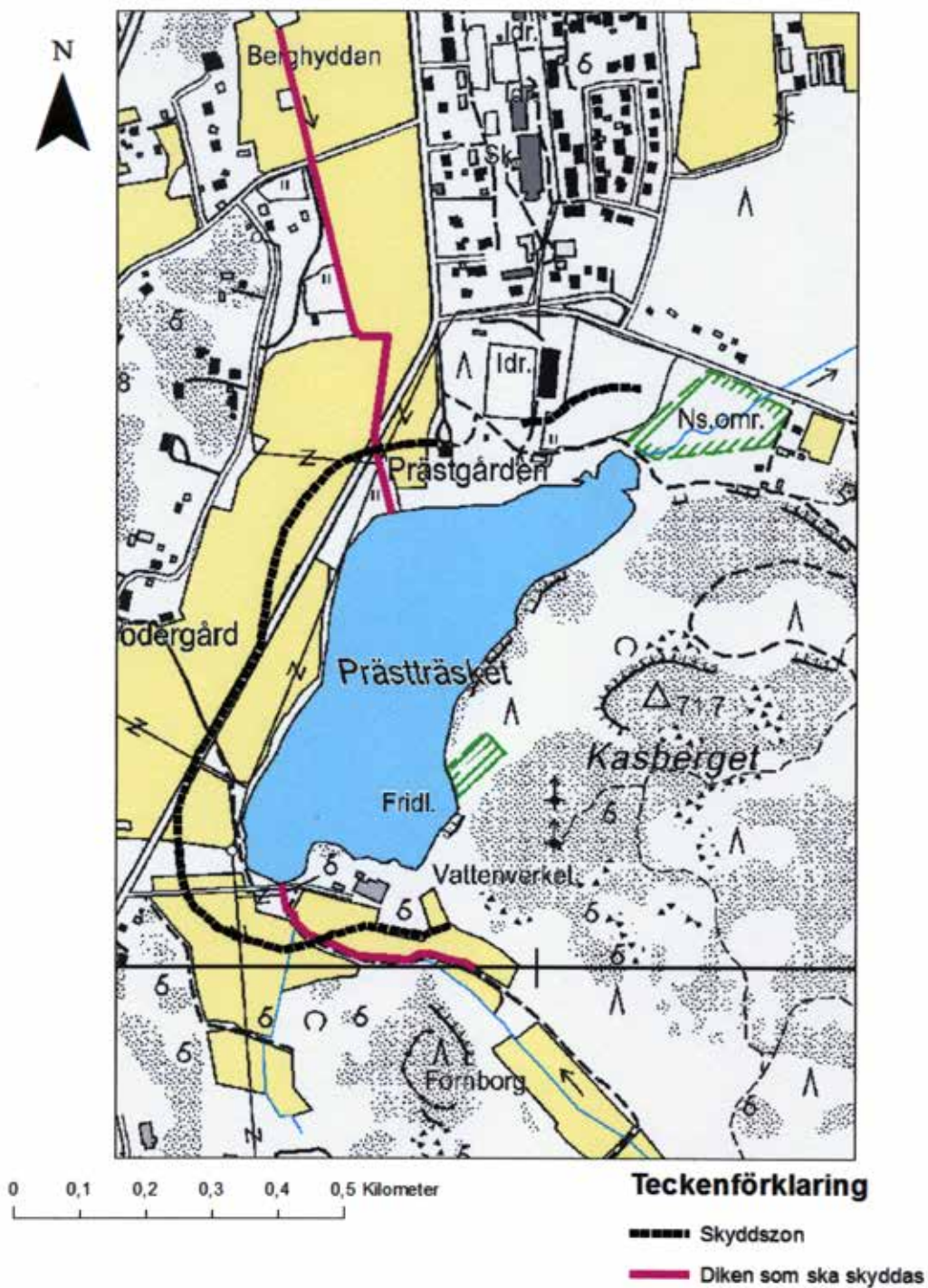
Information om vattenskyddsområdena finns på Ålands vattens hemsida:

<http://www.vatten.ax/>

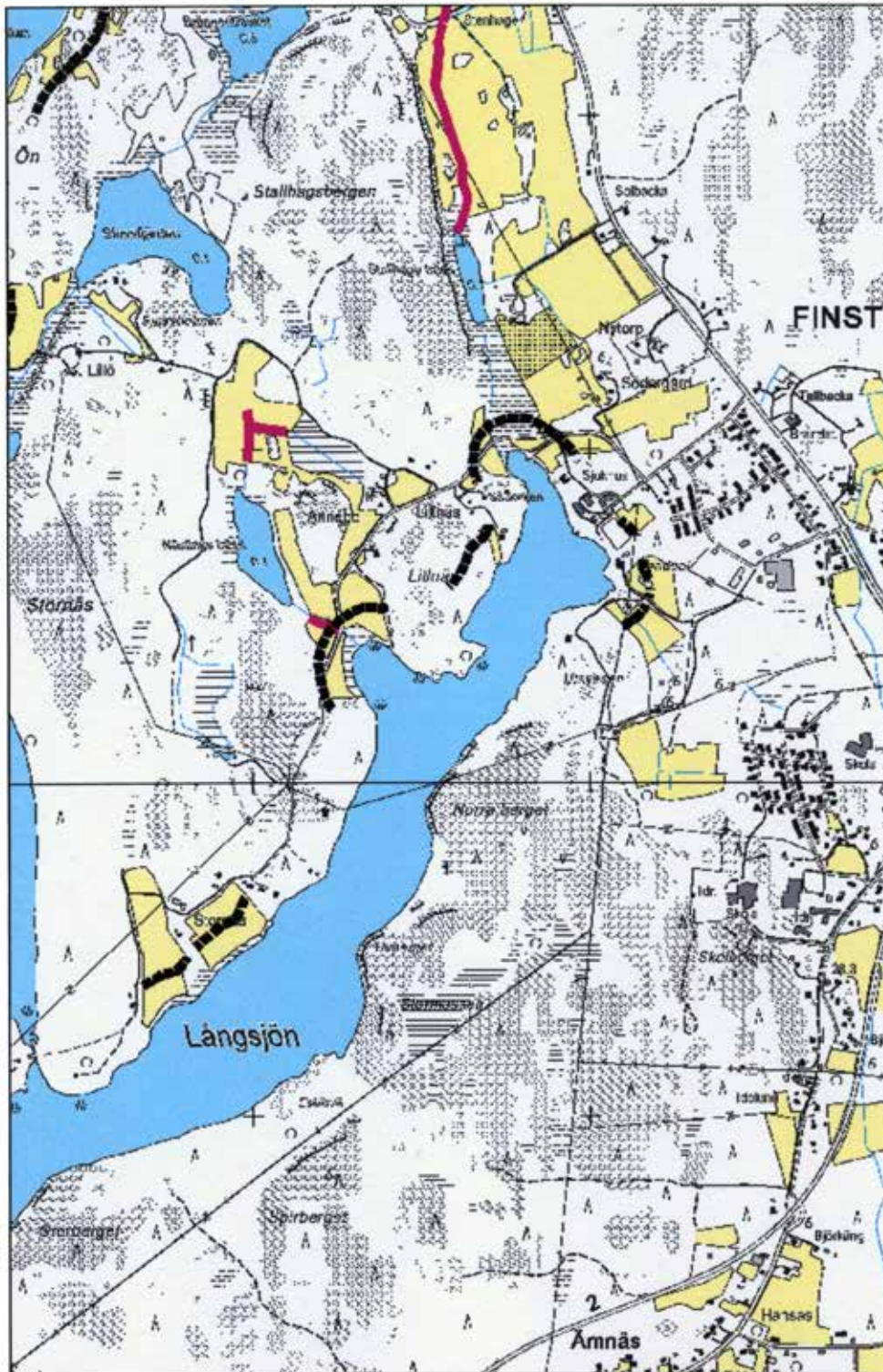
Ålands landskapsregerings miljöbyrå:

<http://www.regeringen.ax/socialomiljo/miljo/>

ÅMHM: <http://www.miljohalsoskydd.ax/>



Dalkarby träsk



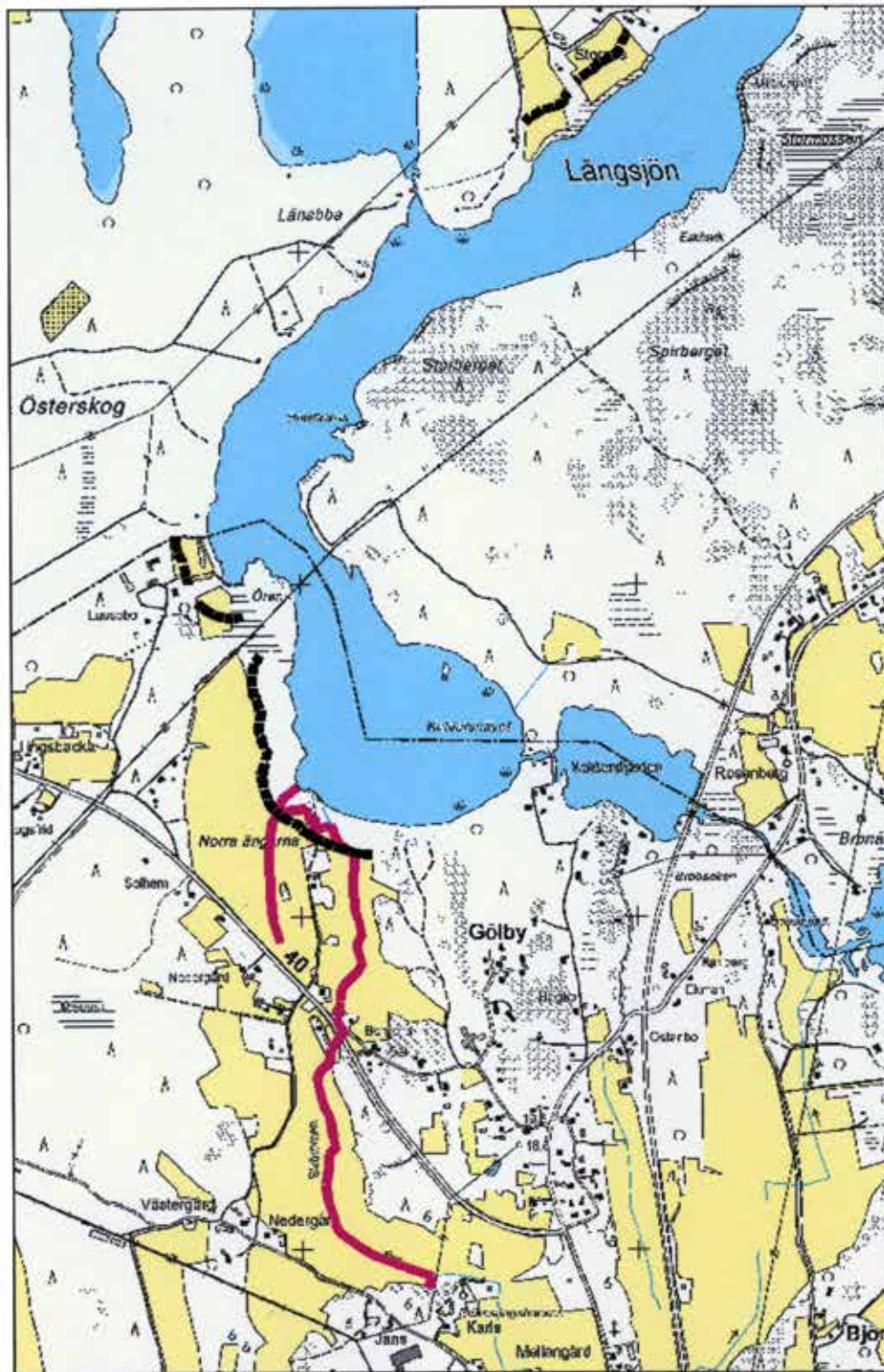
0 0,5 1 Kilometer

### Teckenförklaring

■■■■■ Skyddszon

— Diken som ska skyddas

Långsjön norra (1)

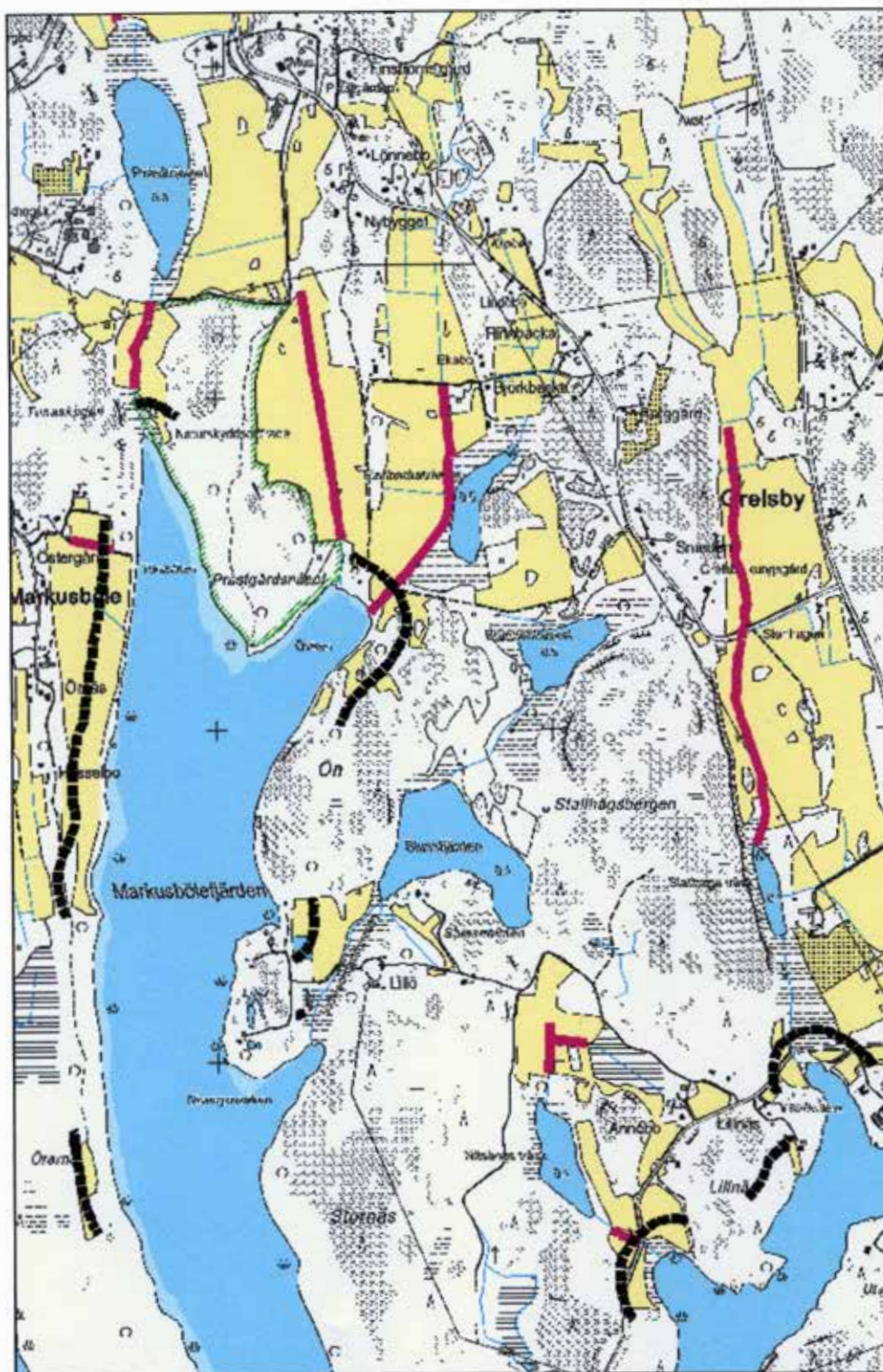


0 0,5 1 Kilometer

### Teckenförklaring

- Skyddszon
- Diken som ska skyddas

Långsjön södra (2)

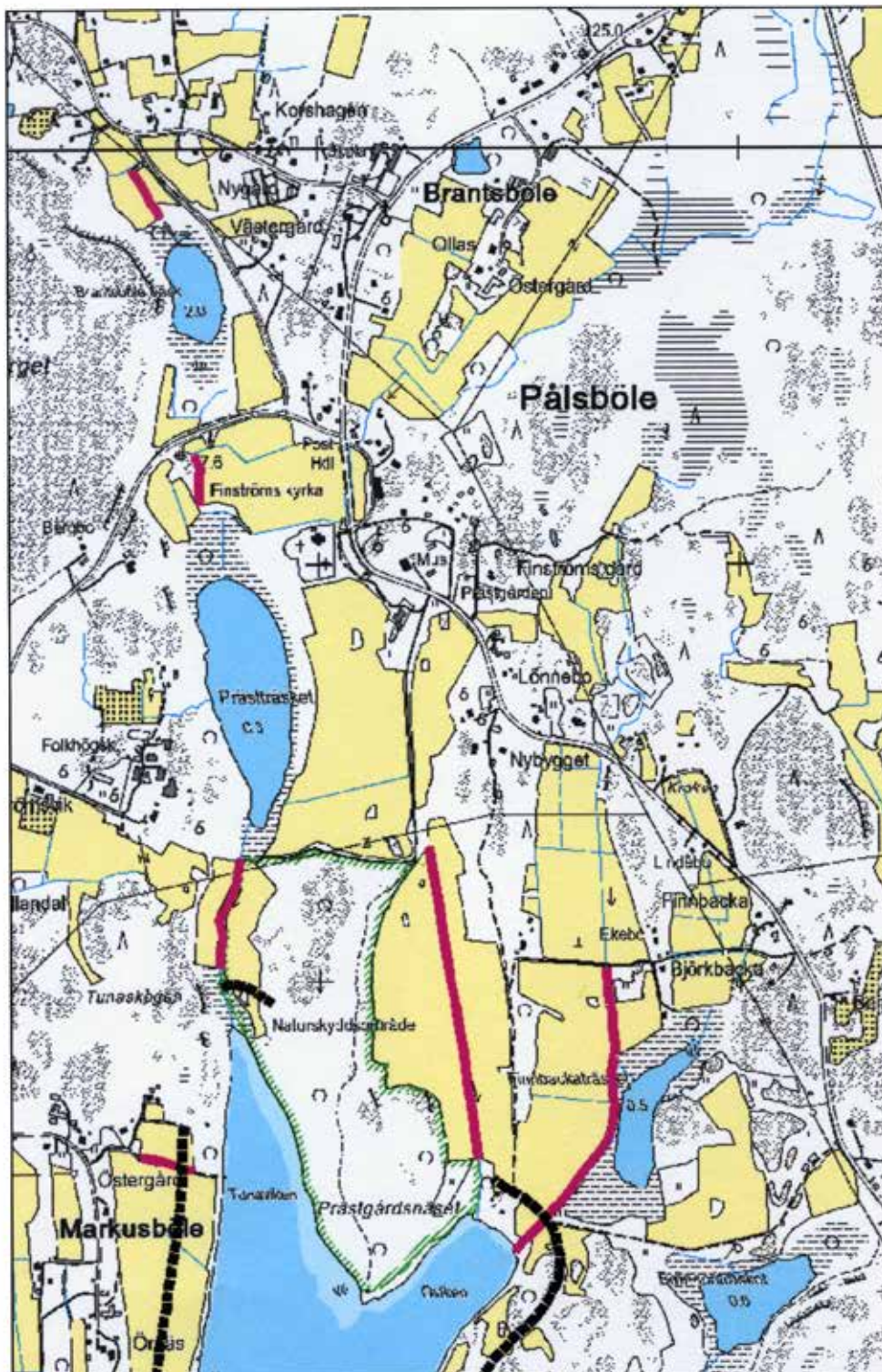


0 0,5 1 Kilometer

### Teckenförklaring

- Skyddszon
- Diken som ska skyddas

Markusbölefjärden 1.



0 0,5 1 Kilometer

### Teckenförklaring

- Skyddszon
- Diken som ska skyddas

Norr om Markusbölefjärden (2.)